

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 1. februārī
(OR. en)

5998/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0028(COD)

POLCOM 35
COEST 87
AGRI 69
CODEC 225

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 1. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 50 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 50 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 50 *final*

Briselē, 31.1.2024.
COM(2024) 50 final

2024/0028 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības
koncesijas,
kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas
Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu
un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kopš 2022. gada 24. februāra īstenotais neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir būtiski negatīvi ietekmējusi Ukrainas spēju tirgoties ar pārējo pasauli, jo tā ir prasījusi daudzu cilvēku dzīvību un tās rezultātā ir jākoncentrējas uz teritorijas aizsardzību, ļoti daudzi iedzīvotāji ir pārvietoti, ir iznīcināta ražošanas jauda un ievērojama daļa transporta ceļu nav pieejami tāpēc, ka ir ierobežota piekļuve Melnajai jūrai. Šajā sarežģītajā situācijā Eiropadome savos 2023. gada 27. oktobra un 2023. gada 15. decembra secinājumos uzsvēra, ka tā turpinās sniegt spēcīgu politisko un ekonomisko atbalstu Ukrainai tik ilgi, cik tas būs nepieciešams. Turklāt Ukraina ir lūgusi Savienību pēc iespējas atvieglot nosacījumus, lai palīdzētu valstij saglabāt savu tirdzniecības pozīciju ar pārējo pasauli un vēl vairāk padziļināt savas tirdzniecības attiecības ar Savienību. Pasākumi šajā jomā ietver loģistikas veicināšanu saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu par kravu autopārvadājumiem¹ un pa ES un Ukrainas solidaritātes joslām, kā arī tirgus liberalizācijas pakāpes palielināšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 30. maija Regulu (ES) 2022/870² un Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 31. maija Regulu (ES) 2023/1077³ par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu. Regula (ES) 2023/1077 stājas spēkā 2023. gada 6. jūnijā un būs spēkā līdz 2024. gada 5. jūnijam. Ir pierādījies, ka šie pasākumi palielina elastību un noteiktību Ukrainas ražotājiem.

Ņemot vērā Krievijas nepārtraukto agresijas karu pret Ukrainu, no tā izrietošo nepieciešamību turpināt atbalstīt Ukrainu ekonomiski un ņemot vērā to, ka Ukrainai 2022. gada jūnijā tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss un 2023. gada decembrī tika sāktas pievienošanās sarunas, Komisija sniedz priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko atjauno šādus tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kuri būtu jāpiemēro vienu gadu no dienas, kad beidzas pašreizējo pasākumu termiņš (t. i., no 2024. gada 6. jūnija):

¹ Sk. Padomes Lēmumu (ES) 2022/1158 (2022. gada 27. jūnijs) par to, lai Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu par kravu autopārvadājumiem (OV L 179, 6.7.2022., 1. lpp.), un Padomes Lēmumu (ES) 2022/2435 (2022. gada 5. decembris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu par kravu autopārvadājumiem (OV L 319, 13.12.2022., 5. lpp.), kā arī Apvienotās komitejas, kura izveidota ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu par kravu autopārvadājumiem, Lēmumu Nr. 2/2023 (2023. gada 16. marts) (OV L 123, 8.5.2023., 36. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/870 (2022. gada 30. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 152, 3.6.2022., 103. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1077 (2023. gada 31. maijā) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 144, 5.6.2023., 1. lpp.).

- visu atlikušo muitas nodokļu pagaidu apturēšana saskaņā ar IV sadaļu Asociācijas nolīgumā starp ES un Ukrainu (turpmāk “Asociācijas nolīgums”)⁴, ar ko izveido padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*). Tas attiecas uz divām ražojumu kategorijām:
 - augļiem un dārzeņiem, uz ko attiecas ieviešanas cenu sistēma;
 - lauksaimniecības produktiem un pārstrādātiem lauksaimniecības produktiem, uz ko attiecas tarifa kvotas;
- kopīgo importa noteikumu V nodaļas un 24. panta (aizsardzības pasākumu)⁵ piemērošanas pagaidu apturēšana attiecībā uz Ukrainas izcelsmes importu.

Šie pagaidu un ārkārtas pasākumi palīdzēs nepārtraukti atbalstīt un veicināt esošās tirdzniecības plūsmas no Ukrainas uz Savienību. Tas atbilst vienam no Asociācijas nolīguma galvenajiem mērķiem – izveidot nosacījumus pastiprinātām ekonomiskām un tirdzniecības attiecībām, kas vestu uz pakāpenisku Ukrainas integrāciju ES iekšējā tirgū.

Šajā regulas priekšlikumā paredzētie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi tiek veikti, ievērojot saistības, kas noteiktas Asociācijas nolīguma 2. pantā, kurā kā nolīguma būtiska sastāvdaļa ir noteikta suverenitātes un teritoriālās integritātes, robežu neaizskaramības un neatkarības principu ievērošanas veicināšana. Tāpat tirdzniecības liberalizācijas pasākumi būtu atkarīgi no tā, vai tiek ievēroti tie paši pamatprincipi, kas minēti 2. pantā, ieskaitot tos, kuri nosaka, ka demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un tiesiskuma principa ievērošana ir minētā nolīguma būtiska sastāvdaļa.

Turklāt šajā priekšlikumā ietvertie tirdzniecības liberalizācijas pasākumu mērķis ir saskaņā ar LESD 207. panta 1. punktu nodrošināt, ka Savienības kopējā tirdzniecības politika tiek īstenota, ievērojot LES 21. pantā izklāstītos Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

Saskaņā ar priekšlikumu tiks piemērots aizsardzības mehānisms, pamatojoties uz regulāru uzraudzību, kas ļauj noteikt jebkādu nepieciešamo pasākumu. Aizsardzības mehānisms ietver arī pienākumu Komisijai veikt pasākumus, ja mājputnu, olu un cukura imports pārsniedz 2022. un 2023. gadā importētā daudzuma vidējo aritmētisko.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi būtu saskaņā ar Asociācijas nolīguma īstenošanu un jo īpaši ar IV sadaļu, ar kuru izveido *DCFTA* un kurā noteikts, ka pārejas perioda laikā, kas nepārsniedz 10 gadus, skaitot no dienas, kad stājas spēkā minētais nolīgums, puses pakāpeniski izveido brīvās tirdzniecības zonu.

Turklāt Regula (ES) 2023/1077 ir apliecinājusi ES stingro apņemšanos sniegt ekonomisku atbalstu Ukrainai, izmantojot starptautisko tirdzniecību un ņemot vērā Krievijas agresijas karu

⁴ Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.), puses parakstīja divās daļās — 2014. gada martā un jūnijā. Asociācijas nolīguma dažas daļas tiek provizoriski piemērotas kopš 2014. gada 1. novembra. Padziļināta un visaptveroša brīvās tirdzniecības zona (*DCFTA*) tiek provizoriski piemērota kopš 2016. gada 1. janvāra, un tā pilnībā stājas spēkā 2017. gada 1. septembrī pēc tam, kad to bija ratificējušas visas ES dalībvalstis.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem (OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.).

pret Ukrainu. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu atjaunošana ir loģisks šīs politikas turpinājums, jo turpinās agresijas karš, kā arī Ukrainas ekonomiskās grūtības.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Eiropas Savienība ir stingri nosodījusi Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un ir veikusi vēl nepieredzētus pasākumus Ukrainas atbalstam šajā ārkārtas situācijā, sākot no finansiālas palīdzības, tostarp makrofinansiālās palīdzības ārkārtas pasākumiem un atjaunošanai, militārā ekipējuma piegādēm, plašu sankciju pieņemšanas pret Krieviju un Baltkrieviju, līdz sadarbības pastiprināšanai saskaņā ar Asociācijas nolīgumu. Turklāt Ukrainai 2022. gada jūnijā tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss, un 2023. gada decembrī tika sāktas pievienošanās sarunas. Tāpēc ierosinātā regula atbilstu LES 21. panta 3. punktā noteiktajam Savienības pienākumam nodrošināt konsekvenci savas ārējās darbības dažādās jomās un izrietētu no tā, kā arī atbilstu LESD 207. panta 1. punktam, kurā noteikts, ka kopējo tirdzniecības politiku īsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 2. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai īstenotu kopējo tirdzniecības politiku un sasniegtu mērķi palīdzēt Ukrainai pārvarēt ekonomiskās grūtības, arī tirdzniecībā ar Savienību.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar LESD 207. panta 2. punktu, kurā ir paredzēti kopējās tirdzniecības politikas pasākumi.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Lai nodrošinātu tirdzniecības liberalizācijas pasākumu turpināšanu attiecībā uz Ukrainu pēc Regulas (ES) 2023/1077 termiņa beigām 2024. gada 5. jūnijā, ir svarīgi, lai regula stātos spēkā 2024. gada 6. jūnijā. Ņemot vērā šo nepieciešamību un no tā izrietošo šā priekšlikuma

steidzamību, ietekmes novērtējums netika veikts. Tomēr 2007. gadā tika veikts ilgtspējas ietekmes novērtējums par Asociācijas nolīguma tirdzniecības noteikumiem un ar tirdzniecību saistītajiem noteikumiem, kuru bija pasūtījis Tirdzniecības ĢD un kura rezultāti tika ņemti vērā sarunās par *DCFTA*. Minētais pētījums apstiprināja, ka tirdzniecības noteikumu un ar tirdzniecību saistīto noteikumu īstenošanai būtu pozitīva ekonomiskā ietekme gan ES, gan Ukrainā.

Turklāt importa plūsmas saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1077 tiek regulāri uzraudzītas un paziņotas. Uzraudzībā nav gūti pirmšķietami pierādījumi par nelabvēlīgu ietekmi uz Savienības tirgu.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums nepalielina regulatīvo slogu uzņēmumiem.

- **Pamattiesības**

Šajos pasākumos ir ievēroti tie paši pamatprincipi, kā tie, kas noteikti Asociācijas nolīgumā starp ES un Ukrainu. Proti, 2. pants Asociācijas nolīgumā ar Ukrainu nosaka, ka nolīguma būtiskas sastāvdaļas ir demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību un tiesiskuma principa ievērošana.

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi būtu saskaņā arī ar Eiropas Pamattiesību hartu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Pamatojoties uz aplēsēm par to ražojumu importa apjomu līmeni, uz kuriem attiecas ierosinātā regula un kuri pārsniedz ikgadējo beznodokļu kvotu no Ukrainas 2021. gadā, Eiropas Savienība katru gadu zaudētu 33,4 miljonus EUR muitas ieņēmumu. Tādējādi kopējā aplēstā summa ir 33,4 miljoni EUR⁶, tāpēc ietekme uz ES pašu resursiem būs ļoti neliela.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Speciāli tam paredzētās Eiropas Komisijas tīmekļa vietnēs ir iespējams tiešsaistē ziņot par ES un Ukrainas divpusējās tirdzniecības attīstību. Regulas ietekmes regulāru uzraudzību, ņemot vērā informāciju par to ražojumu eksportu, importu, cenām Savienības tirgū un ražošanu Savienībā, uz kuriem attiecas tirdzniecības liberalizācijas pasākumi, veic reizi divos mēnešos.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ņemot vērā ārkārtas situāciju Ukrainā, pasākuma mērķis ir, apturot visus atlikušos Ukrainas ražojumiem piemērotos tarifus un ievedmuitas nodokļus, palielināt tirdzniecības plūsmas visam importam no Ukrainas. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi nozīmētu ievadmuitas nodokļu pilnīgu apturēšanu visiem ražojumiem.

⁶ Tiek lēsts, ka tarifa kvotu pārsniegums ir 44,5 miljoni EUR. Tādējādi no šīs regulas izrietošie tradicionālo pašu resursu ieņēmumu zaudējumi ir aplēsti 44,5 miljonu EUR apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) $\times 0,75 = 33,4$ miljoni EUR attiecīgajā periodā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas,
kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien
un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru¹,

tā kā:

- 1) Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses² ("Asociācijas nolīgums"), veido pamatu attiecībām starp Savienību un Ukrainu. Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2014/668/ES³ Asociācijas nolīguma IV sadaļa, kas attiecas uz tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem, provizoriski tika piemērota no 2016. gada 1. janvāra, un tā stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī pēc tam, kad to bija ratificējušas visas dalībvalstis.
- 2) Asociācijas nolīgums pauž Asociācijas nolīguma Pušu ("Puses") vēlmi stiprināt un paplašināt attiecības vērīgā un inovatīvā veidā, veicināt un panākt pakāpenisku ekonomisko integrāciju un to darīt saskaņā ar tiesībām un pienākumiem, kas izriet no Pušu dalības Pasaules Tirdzniecības organizācijā.
- 3) Asociācijas nolīguma 25. pants paredz, ka, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību ("GATT 1994") XXIV pantu, pakāpeniski tiek izveidota brīvās tirdzniecības zona starp Pusēm. Šajā nolūkā Asociācijas nolīguma 29. pants paredz muitas nodokļu pakāpenisku atcelšanu saskaņā ar tajā iekļautajiem sarakstiem un iespēju paātrināt un paplašināt šādas atcelšanas darbības jomu.

¹ Eiropas Parlamenta (2024. gada dd. mm) nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes (...) lēmums.

² OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

³ Padomes Lēmums 2014/668/ES (2014. gada 23. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopien un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz nolīguma III sadaļu (izņemot noteikumus par attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kas kā darba ņēmēji likumīgi nodarbināti otras puses teritorijā) un IV, V, VI un VII sadaļu, kā arī saistītajiem pielikumiem un protokoliem (OV L 278, 20.9.2014., 1. lpp.).

- 4) Kopš 2022. gada 24. februāra īstenotais neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir būtiski negatīvi ietekmējis Ukrainas spēju tirgoties ar pārējo pasauli, gan tāpēc, ka ir iznīcināta ražošanas jauda, gan arī tāpēc, ka ievērojama daļa transportlīdzekļu nav pieejama, piemēram, tādēļ, ka ir ierobežojumi un neskaidrības attiecībā uz piekļuvi Melnajai jūrai. Šādos ārkārtas apstākļos un lai mazinātu Krievijas agresijas kara pret Ukrainu radīto negatīvo ekonomisko ietekmi, ir nepieciešams paātrināt ciešāku ekonomisko attiecību veidošanu starp Savienību un Ukrainu, lai turpinātu sniegt atbalstu Ukrainas iestādēm un iedzīvotājiem. Tādēļ ir nepieciešami un lietderīgi turpināt stimulēt tirdzniecības plūsmas un muitas nodokļu tirdzniecībai starp Savienību un Ukrainu atcelšanas paātrināšanas nolūkā piešķirt visiem ražojumiem koncesijas tirdzniecības liberalizācijas pasākumu veidā.
- 5) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 21. panta 3. punktu Savienībai ir jānodrošina konsekvence savas ārējās darbības dažādās jomās. Atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punktam kopējā tirdzniecības politika ir jāīsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.
- 6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1077⁴ zaudē spēku 2024. gada 5. jūnijā.
- 7) Ar šo regulu noteiktajiem pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem vajadzētu būt šādiem: i) ieviešanas cenu sistēmas piemērošanas augļiem un dārzeņiem apturēšana; ii) tarifa kvotu un ievadmuitas nodokļu apturēšana; un iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/478⁵ V nodaļas un 24. panta piemērošanas apturēšana. Ar minētajiem pasākumiem Savienība uz laiku sniegs pienācīgu ekonomisko un finansiālo atbalstu Ukrainai un skartajiem ekonomikas dalībniekiem.
- 8) Lai novērstu krāpšanu, šajā regulā paredzētie preferenciāli režīmi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Ukraina ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Ukraina iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.
- 9) Tāpat ar šo regulu izveidotie preferenciālie režīmi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Ukraina atturas ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi, kā arī atturas palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai atturas ieviest jebkādu citus ierobežojumus tirdzniecībai ar Savienību, ja vien tas nav skaidri pamatojams Krievijas agresijas kara kontekstā.
- 10) Ar šo regulu izveidotie preferenciālie režīmi būtu jāpiemēro arī ar nosacījumu, ka Ukraina turpina ievērot Asociācijas nolīguma vispārējos principus. Šajā sakarā Asociācijas nolīguma 2. pants cita starpā paredz, ka demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana, suverenitātes un teritoriālās integritātes, robežu neaizskaramības un neatkarības principu ievērošanas veicināšana, kā arī cīņa

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1077 (2023. gada 31. maijā) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 144, 5.6.2023., 1.–6. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem (OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.).

pret masu iznīcināšanas ieroču un ar tiem saistītu materiālu izplatīšanu un to piegādes līdzekļiem ir būtiskas Asociācijas nolīguma sastāvdaļas. Turklāt Asociācijas nolīguma 3. pantā ir noteikts, ka tiesiskums, laba pārvaldība, cīņa pret korupciju, cīņa pret starptautiska mēroga organizētās noziedzības un terorisma dažādām izpausmēm, ilgtspējīgas izaugsmes sekmēšana un efektīvas daudzpusējās attiecības ir īpaši svarīgi faktori, kas veicina Pušu attiecības.

- 11) Ņemot vērā novērtējumu, ko Komisija veic saistībā ar šīs regulas ietekmes regulāru uzraudzību un kas uzsākts vai nu pēc pienācīgi pamatota dalībvalsts pieprasījuma, vai pēc Komisijas pašas iniciatīvas, ir jāparedz iespēja veikt jebkādas nepieciešamos pasākumus attiecībā uz tādu ražojumu importu, uz kuriem attiecas šīs regulas darbības joma un kuri nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs. Mājputnu, olu un cukura tirgos pastāv īpaši nestabila situācija, kas var kaitēt Savienības lauksaimniecības produktu ražotājiem, ja imports no Ukrainas palielinātos. Ir lietderīgi ieviest automātisku aizsardzības pasākumu attiecībā uz olām, mājputniem un cukura produktiem, kas tiek aktivizēts, ja daudzumi, ko importē saskaņā ar šo regulu, pārsniedz 2022. un 2023. gadā importētā daudzuma vidējo aritmētisko.
- 12) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai uz laiku apturēt 1. panta 1. punktā paredzēto preferenciālo režīmu, ja vairs netiek ievēroti nosacījumi, lai varētu izmantot preferenciālo režīmu un lai ieviestu aizsardzības pasākumus gadījumos, kad līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu Savienības tirgu vai vienas vai vairāku dalībvalstu tirgus nelabvēlīgi ietekmē imports saskaņā ar šo regulu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁶. Pagaidu aizsardzības pasākumu pieņemšanai būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra, ņemot vērā minēto pasākumu ietekmi un būtību un to loģisko saistību ar galīgo aizsardzības pasākumu pieņemšanu.
- 13) Komisijas gada ziņojumā par to, kā tiek īstenota padziļinātā un visaptverošā brīvās tirdzniecības zona, kas ir Asociācijas nolīguma neatņemama daļa, būtu jāiekļauj rūpīgs šajā regulā noteikto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas novērtējums.
- 14) Ņemot vērā steidzamību, kas saistīta ar situāciju, kuru radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, tiek uzskatīts par lietderīgu piemērot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- 15) Ņemot vērā to, ka Regula (ES) 2023/1077 zaudē spēku 2024. gada 5. jūnijā, šai regulai būtu jāstājas spēkā 2024. gada 6. jūnijā,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi

1. Tiek ieviesti šādi preferenciāli režīmi:

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- a) ieviešanas cenu sistēmas piemērošanu aptur attiecībā uz ražojumiem, kuriem tā tiek piemērota, kā norādīts Asociācijas nolīguma I pielikuma A daļā. Minēto ražojumu importam nepiemēro muitas nodokļus;
 - b) aptur visas Asociācijas nolīguma I pielikuma A daļā noteiktās tarifa kvotas, un ražojumus, uz kuriem attiecas šīs kvotas, no Ukrainas Savienībā ļauj ievest bez muitas nodokļu piemērošanas.
2. Uz laiku aptur Regulas (ES) 2015/478 V nodaļas un 24. panta piemērošanu Ukrainas izcelsmes importam.

2. pants

Nosacījumi preferenču režīmu piešķiršanai

Preferenciālus režīmus, kas noteikti 1. panta 1. punktā, piešķir ar šādiem nosacījumiem:

- a) atbilstība Asociācijas nolīgumā noteiktajiem ražojumu izcelsmes noteikumiem un ar tiem saistītajām procedūrām;
- b) Ukraina atturas ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi attiecībā uz importu, kura izcelsme ir Savienībā, palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai ieviest jebkādu citus ierobežojumus tirdzniecībai ar Savienību, tostarp diskriminējošus iekšējus administratīvus pasākumus, ja vien tas nav skaidri pamatojams kara apstākļu dēļ; un
- c) Ukraina ievēro demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, un tiesiskuma principu, kā arī īsteno pastāvīgus un konsekventus centienus korupcijas un nelikumīgu darbību apkarošanai, kā paredzēts Asociācijas nolīguma 2., 3. un 22. pantā.

3. pants

Pagaidu apturēšana

- 1. Ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami pierādījumi tam, ka Ukraina neievēro šīs regulas 2. pantā izklāstītos nosacījumus, tā var ar īstenošanas aktu pilnībā vai daļēji apturēt 1. panta 1. punktā noteiktos preferenciālus režīmus. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 5. panta 3. punktā.
- 2. Ja dalībvalsts pieprasa Komisijai apturēt kādu no preferenciāliem režīmiem, jo Ukraina nav ievērojusi 2. panta b) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus, Komisija četru mēnešu laikā pēc šāda pieprasījuma saņemšanas iesniedz pamatotu atzinumu par to, vai apgalvojums, ka Ukraina neievēro nosacījumus, ir pamatots. Ja Komisija secina, ka apgalvojums ir pamatots, tā sāk šā panta 1. punktā minēto procedūru.

4. pants

Aizsardzības pasākumi

- 1. Ja Ukrainas izcelsmes ražojumu, uz kuru attiecas 1. panta 1. punkts, importē saskaņā ar nosacījumiem, kas nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs, Komisija ar īstenošanas aktu var noteikt jebkādu nepieciešamos pasākumus. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 5. panta 3. punktā.

Šos pasākumus var piemērot tik ilgi, cik nepieciešams, lai novērstu nelabvēlīgo ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs.

2. Komisija regulāri uzrauga šīs regulas ietekmi, ņemot vērā informāciju par to ražojumu eksportu, importu, cenām Savienības vai vienas vai vairāku dalībvalstu tirgū un ražošanu Savienībā, uz kuriem attiecas tirdzniecības liberalizācijas pasākumi saskaņā ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

Sākot no šīs regulas spēkā stāšanās dienas, Komisija reizi divos mēnešos informē dalībvalstis par regulārās uzraudzības rezultātiem.

3. Komisija novērtē situāciju līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgū Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs, lai noteiktu pasākumus saskaņā ar 1. punktu. Minēto novērtējumu uzsāk:

- a) pēc dalībvalsts pienācīgi pamatota pieprasījuma, kurā iekļauti pietiekami *prima facie* pierādījumi, kas minētajai dalībvalstij ir pamatoti pieejami saskaņā ar 4. punktu, par importu, kas nelabvēlīgi ietekmē tirgu, kā minēts 1. punktā, vai
- b) pēc savas iniciatīvas pēc tam, kad Komisijai ir ticis skaidrs, ka pastāv pietiekami *prima facie* pierādījumi par importu, kas nelabvēlīgi ietekmē tirgu, kā minēts 1. punktā.

Pirmajā daļā minēto novērtējumu pabeidz četru mēnešu laikā no tā uzsākšanas.

4. Veicot novērtējumu saskaņā ar 3. punktu, Komisija ņem vērā visas attiecīgās tirgus norises, tostarp attiecīgā importa ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu stāvokli Savienības tirgū vai vienas vai vairāku dalībvalstu tirgos. Minētajā novērtējumā ņem vērā tādus faktorus kā

- a) attiecīgā ražojuma importa no Ukrainas pieauguma temps un apjoms absolūtā un relatīvā izteiksmē;
- b) attiecīgā importa ietekme uz ražošanu un cenām Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs, vienlaikus ņemot vērā importa attīstību no citiem avotiem.

Šis saraksts nav izsmeļošs, un arī citi būtiski faktori var tikt ņemti vērā.

5. Kritiskos apstākļos, kad kavēšanās radītu grūti novēršamu kaitējumu, Komisija ar īstenošanas aktu var provizoriski noteikt jebkādu nepieciešamo pasākumu. Šādus pasākumus var noteikt tikai pēc pienācīgi pamatota dalībvalsts pieprasījuma saskaņā ar šā panta 3. punkta a) apakšpunktu, un tos pieņem 21 dienas laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 5. panta 4. punktā. Pagaidu aizsardzības pasākumu piemēro laikposmā, kas nepārsniedz 120 dienas.
6. Ja 3. punktā minētā novērtējuma rezultātā Komisija uzskata, ka ir negatīvi ietekmēti līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgi Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs, un plāno noteikt galīgu pasākumu saskaņā ar 1. punktu, tā publicē paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, paziņojot par šādu pasākumu ieviešanu. Paziņojumā sniedz novērtējuma galveno rezultātu kopsavilkumu un norāda laikposmu, kurā ieinteresētās personas var rakstiski iesniegt savu viedokli. Šis termiņš nepārsniedz 10 dienas no paziņojuma publicēšanas dienas.

7. Ja laikposmā no 2024. gada 6. jūnija līdz 31. decembrim olu, mājputnu vai cukura kumulatīvie importa apjomi kopš 2024. gada 1. janvāra sasniedz attiecīgo 2022. un 2023. gadā importētā daudzuma vidējo aritmētisko, Komisija 21 dienas laikā pēc tam, kad tā informējusi ar Regulas (ES) 2015/478 3. panta 1. punktu izveidoto Aizsardzības pasākumu komiteju:

- (a) attiecīgajam ražojumam no jauna ievieš attiecīgo tarifa kvotu līdz 2024. gada 31. decembrim, kas apturēta ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu; un
- (b) no 2025. gada 1. janvāra ievieš vai nu tarifa kvotu, kas ir vienāda ar piecām divpadsmitajām daļām no minētā vidējā aritmētiskā, vai attiecīgo tarifa kvotu, kas apturēta ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu, atkarībā no tā, kura ir lielāka.

Ja laikposmā no 2025. gada 1. janvāra līdz 5. jūnijam olu, mājputnu vai cukura kumulatīvie importa apjomi laikposmā kopš 2025. gada 1. janvāra sasniedz piecas divpadsmitās daļas no attiecīgā 2022. un 2023. gadā importētā apjoma vidējā aritmētiskā, Komisija 21 dienas laikā pēc tam, kad tā informējusi Aizsardzības pasākumu komiteju, attiecīgajam ražojumam no jauna ievieš attiecīgo tarifa kvotu, kas apturēta saskaņā ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

Šajā punktā termini “olas, mājputni un cukurs” attiecas uz visiem ražojumiem, uz kuriem attiecas tarifa kvotas Asociācijas nolīguma I-A pielikuma papildinājumā attiecīgi attiecībā uz olām un albumīniem, mājputnu gaļu un mājputnu gaļas izstrādājumiem, kā arī cukuriem, un vidējo aritmētisko aprēķina, 2022. un 2023. gada importa apjoma summu dalot ar divi.

8. Ja Komisija saskaņā ar 1., 5. vai 7. punktu nosaka pasākumu, ar ko atjauno tarifa kvotu, kura apturēta saskaņā ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu, minētās tarifa kvotas pārvaldībā ņem vērā daudzumu, kas importēts tajā kalendārajā gadā, kurā Komisija nosaka šo pasākumu.

5. pants

Komiteju procedūra

- 1. Attiecībā uz šīs regulas 3. panta 1. punktu Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013⁷ 285. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
- 2. Attiecībā uz šīs regulas 4. panta 1. punktu Komisijai palīdz Aizsardzības pasākumu komiteja, kas izveidota ar Regulas (ES) 2015/478 3. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
- 3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
- 4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

6. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas novērtējums

Komisijas gada ziņojumā par padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas īstenošanu iekļauj šajā regulā noteikto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

rūpīgu novērtējumu un, ciktāl tas ir piemēroti, iekļauj novērtējumu par minēto pasākumu sociālo ietekmi Ukrainā un Savienībā. Komisijas tīmekļa vietnē dara pieejamu un reizi mēnesī atjaunina informāciju par ražojumu importu, kas veikts saskaņā ar 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

7. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā 2024. gada 6. jūnijā.

Šo regulu piemēro līdz 2025. gada 5. jūnijam.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

**TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS ATTIECĪBĀ UZ PRIEKŠLIKUMIEM, KAS
IETEKMĒ VIENĪGI BUDŽETA IENĒMUMUS**

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tirdzniecības pagaidu liberalizāciju, kura papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses.

2. BUDŽETA POZĪCIJAS

12. nodaļa, 120. pants

Budžetā paredzētā summa 2024. gadam: **24 620 400 000 €**

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

☐ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes.

☒ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču ir šāda finansiāla ietekme uz ieņēmumiem:

Budžeta pozīcija	Ieņēmumi	Periods: daļa 2024. gada — daļa 2025. gada* (miljonos EUR, viena zīme aiz komata)
12. nodaļa, 120. pants ⁸	<i>Ietekme uz pašu resursiem</i>	33,4
Kopā		

* Viena gada periods kopš regulas stāšanās spēkā.

Aprēķinu pamatā ir to ražojumu importa apjomi 2021. gadā, uz kuriem attiecas ierosinātā regula un kuriem ir pārsniegta gada beznodokļu kvota (t. i., 40 tarifa kvotas).

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem aprēķiniem, no ierosinātās regulas izrietošie tradicionālo pašu resursu ieņēmumu zaudējumi ir aplēsti 44,5 miljonu EUR apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) $\times 0,75 = 33,4$ miljoni EUR attiecīgajā periodā.

⁸ Attiecībā uz tradicionālajiem pašu resursiem (lauksaimniecības nodokļi, cukura nodevas, muitas nodokļi) jānorāda neto summas, t. i., bruto summas, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Lai novērstu krāpšanu, ar ierosināto regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpieņem ar nosacījumu, ka Ukraina ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Ukraina iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.